

2024

Netkané textilie – Zkušební metody –
Část 3: Stanovení pevnosti v tahu a tažnosti pomocí zkoušky metodou
Strip

ČSN
EN ISO 9073-3

80 6134

idt ISO 9073-3:2023

Nonwovens – Test methods –
Part 3: Determination of tensile strength and elongation at break using the strip method

Nontissés – Méthodes d'essai –
Partie 3: Détermination de la résistance à la traction et de l'allongement à la rupture par la méthode
sur bande

Vliesstoffe – Prüfverfahren –
Teil 3: Bestimmung der Höchstzugkraft und der Höchstzugkraftdehnung

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 9073-3:2023. Překlad byl zajištěn Českou agenturou pro standardizaci. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 9073-3:2023. It was translated by the Czech Standardization Agency. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou se nahrazuje ČSN EN 29073-3 (80 6133) z února 1995.

Národní předmluva

Změny proti předchozí normě

Hlavní změny proti předchozí normě jsou uvedeny v předmluvě.

Informace o citovaných dokumentech

ISO 139 zavedena v ČSN EN ISO 139 (80 0056) Textilie – Normální ovzduší pro klimatizování a zkoušení

ISO 186 zavedena v ČSN EN ISO 186 (50 0302) Papír a lepenka – Odběr vzorků pro stanovení průměrné kvality

ISO 2859-1 zavedena v ČSN ISO 2859-1 (01 0261) Statistické přejímky srovnáváním – Část 1: Přejímací plány AQL pro kontrolu každé dávky v sérii

ISO 3696 zavedena v ČSN ISO 3696 (68 4051) Jakost vody pro analytické účely. Specifikace a zkušební metody

ISO 3951-1 zavedena v ČSN ISO 3951-1 (01 0258) Statistické přejímky měřením - Část 1: Stanovení přejímacích plánů AQL jedním výběrem pro kontrolu každé dávky v sérii pro jediný znak kvality a jediné AQL

ISO 7500-1 zavedena v ČSN EN ISO 7500-1 (42 0322) Kovové materiály - Kalibrace a ověřování statických jednoosých zkušebních strojů - Část 1: Tahové a tlakové zkušební stroje - Kalibrace a ověřování systému měření síly

ISO 10012 zavedena v ČSN EN ISO 10012 (01 0360) Systémy managementu měření - Požadavky na procesy měření a měřicí vybavení

Souvisící ČSN

ČSN EN ISO 1421 (80 4627) Textilie povrstvené pryží nebo plasty - Stanovení pevnosti a tažnosti

ČSN EN ISO 2062:2010 (80 0700) Textilie - Nitě na návinech - Zjišťování pevnosti a tažnosti jednotlivých nití při přetrhu pomocí přístroje s konstantní rychlostí prodloužení (CRE)

ČSN EN ISO 13934-1 (80 0812) Textilie - Tahové vlastnosti plošných textilií - Část 1: Zjišťování maximální síly a tažnosti při maximální síle pomocí metody Strip

Vysvětlivky k textu této normy

V případě nedatovaných odkazů na evropské/mezinárodní normy jsou ČSN uvedené v člancích „Informace o citovaných dokumentech“ a „Souvisící ČSN“ nejnovějšími vydáními, platnými v době schválení této normy. Při používání této normy je třeba vždy použít taková vydání ČSN, která přejímají nejnovější vydání nedatovaných evropských/mezinárodních norem (včetně všech změn).

EVROPSKÁ NORMA	EN ISO 9073-3
EUROPEAN STANDARD	
NORME EUROPÉENNE	
EUROPÄISCHE NORM	Červen 2023

ICS 59.080.30	Nahrazuje EN
29073-3:1992	

Netkané textilie - Zkušební metody -
Část 3: Stanovení pevnosti v tahu a tažnosti pomocí zkoušky metodou Strip
(ISO 9073-3:2023)

Nonwovens - Test methods -
Part 3: Determination of tensile strength and elongation at break using the strip
method
(ISO 9073-3:2023)

Nontissés - Méthodes d'essai -
Partie 3: Détermination de la résistance a la
traction
et de l'allongement a la rupture par la méthode
sur bande
(ISO 9073-3:2023)

Vliesstoffe - Prüfverfahren -
Teil 3: Bestimmung der Höchstzugkraft
und der Höchstzugkraftdehnung
(ISO 9073-3:2023)

Tato evropská norma byla schválena CEN dne 2023-05-27.

Členové CEN jsou povinni splnit vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací uděluje status národní normy. Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru CEN-CENELEC nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou notifikuje Řídicímu centru CEN-CENELEC, má stejný status jako oficiální verze.

Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Řídicí centrum CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel

© 2023 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoliv formě a jakýmikoliv prostředky

Ref. č. EN ISO 9073-3:2023 E

jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Republiky Severní Makedonie, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédsko, Švýcarska a Turecka.

Evropská předmluva

Tento dokument (EN ISO 9073-3:2023) vypracovala technická komise ISO/TC 38 *Textil* ve spolupráci s technickou komisí CEN/TC 248 *Textilie a textilní výrobky*, jejíž sekretariát zajišťuje BSI.

Této evropské normě je nutno nejpozději do prosince 2023 udělit status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do prosince 2023.

Upozorňuje se na možnost, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN nelze činit odpovědným za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN 29073-3:1992.

Jakákoliv zpětná vazba a otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu normalizačnímu orgánu uživatele/národní komisi. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na webových stránkách CEN.

Podle vnitřních předpisů CEN-CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Chorvatska, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Republiky Severní Makedonie, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Srbska, Španělska, Švédsko, Švýcarsko a Turecko.

Oznámení o schválení

Text ISO 9073-3:2023 byl schválen CEN jako EN ISO 9073-3:2023 bez jakýchkoliv modifikací.

Předmluva.....	6
1..... Předmět normy.....	7
2..... Citované dokumenty.....	7
3..... Termíny a definice.....	7
4..... Podstata zkoušky.....	9
5..... Činidla a materiály.....	10
6..... Zkušební zařízení.....	10
6.1..... Tahový zkušební přístroj (CRE nebo CRL).....	10
6.2..... Úchopové povrchy svorek a čelistí.....	11
6.3..... Nádoba.....	11
7..... Klimatizování.....	11
8..... Odběr vzorků.....	11
8.1..... Obecně.....	11

8.2..... Laboratorní vzorek.....	12
8.3..... Zkušební vzorky.....	12
9..... Příprava vzorků.....	12
9.1..... Obecně.....	12
9.2..... Rozměry.....	12
9.3..... Zkušební vzorky za mokra.....	12
10..... Příprava, kalibrace a ověřování zkušebního zařízení.....	12
10.1.... Tahový zkušební přístroj.....	12
10.2.... Upínací systém.....	13
10.3.... Ověření celkového operačního systému zkušebního zařízení.....	13
11..... Postup.....	13
11.1.... Upínací délka.....	13
11.2.... Rychlost posunu příčnicku.....	14
11.3.... Umístění zkušebních vzorků.....	14

11.4....	
Provedení.....	14
.....	
11.5....	
Prokluz.....	14
.....	
11.6....	
Přetržení v blízkosti	
čelistí.....	
....	14
12.....	
Výpočet.....	14
.....	
12.1....	
Síla při	
přetrhu.....	14
.....	
12.2....	
Měření zdánlivé	
tažnosti.....	15
.....	
12.3....	
Pro každou zkušební	
situaci.....	15
.	
13.....	
Vyjádření	
výsledků.....	15
.....	
14.....	
Preciznost.....	15
.....	
15.....	
Protokol	
o zkoušce.....	15
.....	
Příloha A (informativní) Možné příčiny nízké preciznosti při zkoušení tahem metodou	
Strip.....	17
Bibliografie	18
.....	

Předmluva

ISO (Mezinárodní organizace pro normalizaci) je celosvětová federace národních normalizačních orgánů (členů ISO). Mezinárodní normy obvykle vypracovávají technické komise ISO. Každý člen ISO, který se zajímá o předmět, pro který byla vytvořena technická komise, má právo být v této technické komisi zastoupen. Práce se zúčastňují také vládní i nevládní mezinárodní organizace, s nimiž ISO navázala pracovní styk. ISO úzce spolupracuje s Mezinárodní elektrotechnickou komisí (IEC) ve všech záležitostech normalizace v elektrotechnice.

Postupy použité při tvorbě tohoto dokumentu a postupy určené pro jeho další udržování jsou popsány ve směrnících ISO/IEC, část 1. Zejména se má věnovat pozornost rozdílným schvalovacím kritériím potřebným pro různé typy dokumentů ISO. Tento dokument byl vypracován v souladu s redakčními pravidly uvedenými ve směrnících ISO/IEC, část 2 (viz www.iso.org/directives).

ISO upozorňuje na možnost, že uplatňování tohoto dokumentu může zahrnovat využití patentu (patentů). ISO nezaujímá žádný postoj ve věci prokázání, platnosti nebo použitelnosti jakýchkoliv patentových práv nárokovaných v tomto ohledu. K datu vydání tohoto dokumentu ISO neobdržela oznámení o patentu (patentech), který může být nezbytný k uplatňování tohoto dokumentu. Subjekty, které ho uplatňují, je však nutno upozornit, že nemusí jít o nejnovější informaci, kterou lze získat z databáze patentů dostupné na adrese www.iso.org/patents. ISO nelze činit odpovědnou za identifikaci jakéhokoliv nebo všech patentových práv.

Jakýkoliv obchodní název použitý v tomto dokumentu se uvádí jako informace pro usnadnění práce uživatelů a neznamená schválení.

Vysvětlení nezávazného charakteru technických norem, významu specifických termínů a výrazů ISO, které se vztahují k posuzování shody, jakož i informace o tom, jak ISO dodržuje principy Světové obchodní organizace (WTO) týkající se technických překážek obchodu (TBT), viz www.iso.org/iso/foreword.html.

Tento dokument vypracovala technická komise ISO/TC 38 *Textil* ve spolupráci s technickou komisí Evropského výboru pro normalizaci (CEN) CEN/TC 248 *Textilie a textilní výrobky* na základě Dohody o technické spolupráci mezi ISO a CEN (Vídeňská dohoda).

Toto druhé vydání zrušuje a nahrazuje první vydání (ISO 9073-3:1989), které bylo technicky zrevidováno.

Hlavní změny jsou následující:

- název byl změněn z „*Textilie. Zkušební metody pro netkané textilie. Část 3: Zjišťování pevnosti v tahu a tažnosti*“ na „*Netkané textilie - Zkušební metody - Část 3: Stanovení pevnosti v tahu a tažnosti pomocí zkoušky metodou Strip*“;
- byla doplněna povinná kapitola Termíny a definice (kapitola 3) a následující kapitoly byly přečíslovány;
- byl zrevidován článek 8.2.

Seznam všech částí souboru ISO 9073 lze nalézt na webových stránkách ISO.

Jakákoliv zpětná vazba nebo otázky týkající se tohoto dokumentu mají být adresovány národnímu

normalizačnímu orgánu uživatele. Úplný seznam těchto orgánů lze nalézt na adrese www.iso.org/members.html.

BEZPEČNOSTNÍ UPOZORNĚNÍ - Tento dokument si nečiní nárok na řešení všech případných bezpečnostních záležitostí spojených s jeho používáním. Je odpovědností každého uživatele tohoto dokumentu, aby před jeho použitím zavedl vhodné postupy z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví a stanovil použitelnost omezení daných předpisy. Očekává se, že osoba provádějící tuto zkoušku byla plně proškolená ve všech aspektech tohoto postupu.

1 Předmět normy

Tento dokument specifikuje zkušební metodu pro stanovení síly při přetrhu a tažnosti netkaných textilií pomocí zkoušky metodou Strip v klimatizovaném stavu nebo za mokra. Tato zkušební metoda popisuje dva postupy, postup A (šířka zkušebního vzorku: 25 mm) a postup B (šířka zkušebního vzorku: 50 mm).

Tento dokument specifikuje metody s použitím zkušebního přístroje s konstantní rychlostí posunu příčnicku (CRE). Zkušební zařízení s konstantní rychlostí zatížení (CRL) jsou pro informaci uvedena v ISO 2062:2009, příloha A, jako uznání skutečnosti, že tyto přístroje se stále používají a mohou být použity po dohodě.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.